

Metsät ja perinneympäristöt keskeisessä asemassa kovakuoriaisten suojelun kannalta

Uhanalaisia kovakuoriaisia on maaliskuussa julkaistun uhanalaisuusarvioinnin mukaan 288 lajia, eli noin 8 % arvioituista. Silmälläpidettävien lajien määrä väheni hieman, mutta Suomesta hävinneiksi arvioitujen kovakuoriaisten määrä kasvoi. Meillä on enemmän lajeja joiden tilanne on heikentynyt kuin niitä, joiden tilanne on muuttunut paremmaksi. Uhanalaisia kovakuoriaisia on edelleen eniten metsissä, vaikkakin metsälajiston uhanalaistumisvauhti on tasaantunut. Metsät ja perinneympäristöt ovat keskeisessä asemassa uhanalaisten ja silmälläpidettävien kovakuoriaisten suojelun kannalta jatkossakin.

Avoimien kotojen, niittyjen ja rantojen umpeutuminen sekä metsien talouskäyttöön liittyvät toimet ovat kovakuoriaisten merkittävimpiä uhkatekijöitä. Uhanalaisista kovakuoriaislajeista yli kolmannes elää ensisijaisesti metsissä ja noin kolmannes perinneympäristöissä ja muissa ihmisen muuttamissa ympäristöissä. Seuraavaksi eniten, noin viidennes uhanalaisista kovakuoriaisista elää rannoilla. Hävinneistä kovakuoriaisista melkein puolet on perinneympäristöjen ja muiden ihmisen muuttamien ympäristöjen lajeja.

Suojelualueet ja talousmetsien luonnonhoito helpottavat kovakuoriaisten tilannetta

Uhanalaisiksi arvioitiin runsaat kuusi prosenttia ensisijaisesti metsissä elävistä 1619 kovakuoriaislajista. Huomattava osa lajeista joiden tilanne on muuttunut paremmaksi, ovat hyötäneet viime vuosien lämpimistä ilmasto-olosuhteista ja runsastuneet. Muutokset koskevat etenkin avoimia ympäristöjä suosivaa lajistoa. Vanhoissa metsissä elää edelleen paljon uhanalaisia kovakuoriaislajeja, eikä niiden tilanteen paranemisesta ole näyttöä. Metsälajiston suotuisa kehitys edellyttää riittäviä ja oikein kohdennettuja toimia sekä talousmetsien luonnonhoidossa että suojelualueiden ennallistamisessa ja hoidossa.

Rantojen ja vesien lajeja uhkaa elinympäristöjen umpeenkasvu

Rannoilla elävien kovakuoriaislajien tilanne on useilla lajilla heikentynyt, harvemmilla tullut paremmaksi. Lajien uhanalaistumisen yleisin syy on kasvillisuuden rehevöityminen ja umpeenkasvu. Hiekkarantojen lajistoa uhkaa lisäksi kurturuus ja järviruo' on leviäminen sekä muut rantoihin kohdistuvat käyttöpaineet. Rehevöityminen ja vesien umpeenkasvu uhkaa myös vesilajeja.

Perinneympäristöjen kovakuoriaislajien kato jatkuu

Perinteiseen karjatalouteen liittyvien lajien tilanne on edelleen heikentynyt luonnonlaitumien ja perinteisten maatilojen vähenemisen myötä. Tilanne on kuitenkin parantunut joillakin uuelinympäristöihin, kuten tien pientareihin, sopeutuneilla lajeilla sekä ilmaston muuttumisesta hyötäneillä lajeilla.

Ilmastonmuutos uhkaa pohjoisinta lajistoa

Ilmaston lämpenemisen on arvioitu uhkaavan erityisesti kylmimpiin olosuhteisiin sopeutuneita kovakuoriaislajeja, jotka elävät esimerkiksi lumenviipymäpaikoilla, kylmävetisissä puroissa tai pohjoisimmilla soilla. Ilmastonmuutoksen merkitys kovakuoriaislajiston uhkatekijänä tunnetaan kuitenkin vielä huonosti.

Lisätietoja

- Sampsa Malmberg, kovakuoriaistyöryhmä, p. 050 5122299, etunimi.sukunimi@helsinki.fi
- Ilpo Mannerkoski, kovakuoriaistyöryhmä, p. 050 3417092, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Lisätietoja uhanalaisuusarvioinnista

- Suomen lajien uhanalaisuus 2019: <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>
- Punaisen kirjan verkkopalvelu: <https://punainenkirja.laji.fi/>